

OBJECTIU DE PAÍS: QUE CAP NEN NI NENA NO ES QUEDI ENRERE. EL SUPORT ESCOLAR PERSONALITZAT (SEP), UNA ESTRATÈGIA A FAVOR DE L'ÈXIT ESCOLAR

Direcció General d'Educació Infantil i Primària (DGEIP)

INTRODUCCIÓ

El Departament d'Ensenyament promou i lidera el mandat del Govern de la Generalitat per a l'*Ofensiva de país a favor de l'èxit escolar*, contemplat en l'eix 2 del Pla de Govern 2011-2014 amb el *Pla per a la reducció del fracàs escolar a Catalunya* presentat davant el Parlament, el 28 de juny de 2012.

La millora de l'èxit educatiu esdevé cabdal per aconseguir possibilitar als alumnes l'exercici de la seva llibertat individual, en la mesura que les persones treuen partit de les seves capacitats per forjar un projecte de vida propi i és alhora garantia de progrés d'un país immers en la globalització i en una economia basada en el coneixement. En conseqüència, l'educació és un factor clau per al futur de la nostra societat.

L'èxit escolar dels alumnes a través del desenvolupament de totes les seves capacitats i el procés formatiu de les seves potencialitats, ha de promoure un canvi en la mirada social del fet educatiu, així com incentivar la implicació i l'esforç conjunt i el compromís de tothom.

El Suport Escolar Personalitzat (SEP) és un dels eixos d'actuació del Pla presentat amb l'objectiu de millorar els resultats educatius i reduir les taxes de fracàs escolar i d'abandó dels estudis.

La DGEIP ha impulsat la intervenció educativa, a totes les escoles de Catalunya, per a l'atenció de les necessitats dels alumnes, a partir de la identificació dels problemes i les dificultats d'aprenentatge de l'alumne, promovent la seva atenció immediata, així com la potenciació del talent al llarg de tot el sistema educatiu.

El SEP és un nou model d'estratègia d'atenció a l'alumnat que presenta dificultats lleus d'aprenentatge que poden es-

El SEP és un model d'estratègia d'atenció a l'alumnat que presenta dificultats lleus d'aprenentatge que podrien esdevenir greus

devenir greus si no s'intervé de manera adequada en el moment de la seva detecció i que no són necessitats educatives específiques.

És una nova manera d'organització del temps i dels ritmes escolars d'aprenentatge per facilitar que tot l'alumnat assoleixi les competències instrumentals bàsiques per tal que pugui seguir el desenvolupament del grup-classe.

Aquest suport es rep de manera individualitzada o en grup reduït, ja sigui amb la intervenció de més d'un docent a l'aula o mitjançant l'ampliació de l'horari d'atenció a l'alumnat.

JUSTIFICACIÓ

La Llei 12/2009 d'educació (LEC) apunta noves fites centrades en la qualitat educativa i en la superació de les desigualtats socials vigents en el sistema educatiu. La societat reclama fer possible al mateix temps els objectius d'equitat i excel·lència de la nostra educació, que són garantia de progrés personal.

La LEC defineix com un principi general la qualitat de l'educació, que possibilita assolir les competències bàsiques i aconseguir l'excel·lència, en un context d'equitat, i recull com a dret de l'alumne rebre una educació que estimuli les seves capacitats, tingui en compte el seu ritme d'aprenentatge i n'incentivi i en valori l'esforç i el rendiment, per la qual cosa els centres que imparteixen l'educació bàsica han d'adoptar les mesures pertinents per atendre la diversitat de l'alumnat i per continuar la comersa de detecció i prevenció de les dificultats en l'aprenentatge iniciada a l'educació infantil.

En un context d'organització flexible dels ensenyaments d'educació bàsica, la LEC atribueix al Departament establir els criteris que han de regir l'atenció a la diversitat, orientar els centres per a l'aplicació de mesures organitzatives i curriculars i fixar els criteris que han d'ajustar les mesures que adopten els centres per atendre l'alumnat amb necessitats educatives específiques i per atendre l'alumnat amb altes capacitats.

En aquest sentit, la LEC fixa criteris per orientar l'organització pedagògica dels centres per tal d'adequar els processos d'ensenyament al ritme d'aprenentatge individual, per mitjà de l'aplicació de pràctiques educatives inclusives i, si escau, de compensació, i per mitjà de l'aplicació de pràctiques d'estímul per a l'assoliment de l'excel·lència, sota el lideratge pedagògic del director, a qui atorga competències per fer-ho.

Quan es publiquen els resultats obtinguts pel nostre sistema educatiu es fa palès que el rendiment del nostre alumnat està lluny d'allò que seria desitjable per a un país amb clara vocació d'integració europea.

Les primeres alertes es van disparar amb l'informe PISA que, edició rere edició, no sembla presentar una panoràmica gaire encoratjadora en el conjunt de l'Estat, atès que els nostres alumnes obtenen resultats que els situen majoritàriament en la franja mitjana i que és molt baix el percentatge d'alumnes amb resultats d'alta competència comunicativa.

Els objectius de Lisboa 2010 orienten les polítiques educatives dels països europeus a la consecució de millores substancials en la formació obligatòria i permanent, objectius que han estat actualitzats de cara al 2020, sense que s'hagi vist un avenç significatiu en el primer període.

Tot i la incipient millora registrada en la darrera edició, amb les dades de l'avaluació de sisè d'educació primària que es fan al nostre país des de fa quatre anys, s'evidencia ja en aquesta etapa educativa una taxa d'èxit només d'un 70%, que ens situa en la franja mitjana baixa dels indicadors internacionals.

Cal, doncs, plantejar actuacions adreçades a millorar aquesta situació, amb l'objectiu de reduir el fracàs escolar o, millor dit, d'aconseguir que els nostres alumnes obtinguin els resultats que ens permetin situar el país a l'alçada dels més avançats de la Unió Europea i de l'OCDE, tal i com prioritza la Generalitat de Catalunya en el Pla de Govern.

L'objectiu principal de l'escola catalana ha de ser aconseguir un model de qualitat que afavoreixi l'èxit escolar, per la qual cosa és necessari prioritzar, a les etapes d'educació infantil i primària, l'organització dels centres per a l'atenció de les necessitats educatives de l'alumnat, amb la incorporació del suport escolar personalitzat.

L'objectiu
últim a assolir
és aconseguir que els
nostres alumnes obtinguin
els resultats que ens permetin
situar Catalunya a l'alçada
dels països més avançats
de la Unió Europea i
de l'OCDE

Taula 1 ■ Percentatge d'alumnat situat en cada nivell de competència en les proves de sisè d'educació primària

	Nivells	2009	2010	2011	2012
Llengua catalana	Alt	24,0%	28,2%	33,2%	45,6%
	Mitjà	51,8%	43,4%	44,2%	38,6%
	Baix	24,2%	28,4%	22,6%	15,7%
Llengua castellana	Alt	21,0%	29,8%	35,8%	34,9%
	Mitjà	51,6%	41,5%	42,0%	46,1%
	Baix	27,4%	28,7%	22,2%	19,0%
Matemàtiques	Alt	20,0%	26,6%	31,7%	36,9%
	Mitjà	55,8%	50,0%	49,8%	45,0%
	Baix	24,2%	23,4%	18,5%	18,2%
Llengua anglesa	Alt	–	39,1%	37,8%	32,3%
	Mitjà	–	25,3%	40,4%	40,3%
	Baix	–	35,5%	21,8%	27,4%

OBJECTIUS

Els objectius del Suport Escolar Personalitzat estan incardinats amb els objectius plantejats al *Pla per a la reducció del fracàs escolar a Catalunya*:

- Millorar el nivell competencial dels alumnes d'educació primària.
  1. Reduir el percentatge d'alumnes amb baix rendiment en competències bàsiques en llengües i matemàtiques per sota del 15% al final del 2018 (prova de sisè d'educació primària).
  2. Aconseguir un percentatge d'alumnes amb alt rendiment en competències bàsiques en llengües i matemàtiques superior al 40% al final del 2018 (prova sisè d'educació primària).
- Millorar el nivell competencial dels alumnes d'ESO.
- Millorar el rendiment acadèmic dels alumnes d'ESO.

- Reduir la taxa d'abandonament escolar.

Atès que l'aprenentatge es desenvolupa al llarg de la vida, les mesures que l'afavoreixin des de les primeres edats contribuiran al l'èxit educatiu de tots i cadascuns dels alumnes. Així, amb el SEP, la DGEIP pretén contribuir a l'assoliment dels objectius del Pla, en un primer nivell, alhora que planteja altres objectius específics propis:

- Que cap nen o nena no es quedi enrere.

1. Donar l'atenció que necessita a l'alumnat amb dificultats lleus d'aprenentatge des del moment de la seva detecció.
2. Prevenir la cronificació de les dificultats al llarg de l'escolaritat obligatòria i el possible abandonament escolar.
3. Promoure un canvi en la cultura i l'organització de les escoles per donar resposta a totes les necessitats educatives de l'alumnat incorporant una nova estratègia d'atenció a la diversitat.

Un objectiu prioritari del SEP és reduir el percentatge d'alumnes amb baix rendiment en competències bàsiques en llengües i matemàtiques per sota del 15% al final del 2018

FONAMENTACIÓ – ESTUDIS INTERNACIONALS

A l'hora de promoure actuacions a les escoles, s'han buscat orientacions i fonaments en evidències i estudis internacionals realitzats per entitats de reconegut prestigi que dirigeixen la seva tasca a la recerca per a la millora dels sistemes educatius.

La DGEIP destaca l'estudi PROREAD (Ise i Schulte-Körne 2010; Blomert 2009), que parteix de la hipòtesi que el millor rendiment en les proves PISA de lectura es deu, en part, als sistemes de suport que cada país estableix per a l'alumnat que té dificultats, com es pot observar al quadre de la pàgina següent.

Aquest estudi conclou que els sistemes educatius que donen atenció a l'alumnat de manera personalitzada en el moment que s'identifiquen les dificultats o els endarreriments d'aprenentatge són els que obtenen millors resultats, ja que registren alts percentatges d'alumnat situats en els nivells 4-5 de l'escala PISA, corresponents a una alta competència en comprensió lectora.

Quadre 1 ■ Rendiment en lectura a l'estudi PISA 2009

Evidències (I)

L'estudi PROREAD (Ise i al. 2010; Blomert 2009)

	Fins nivell 4 i 5
Finlàndia	48,47
Holanda	34,74
Alemanya	32,39
Hongria	23,55
França	29,06
Portugal	21,43
Espanya	10,61

Aquest estudi parteix de la hipòtesi que el millor rendiment en les proves PISA de lectura es deu, en part, als sistemes de suport que cada país estableix per a l'alumnat que té dificultats.

Percentatges d'escoles que no ofereixen suport als lectors amb dificultat

	Finlàndia (%)	Països Baixos (%)	Alemanya (%)	Hongria (%)	França (%)	Portugal (%)
Grau 3	0,5	3,3	9,3	8,2	26,4	24
Grau 6	1,4	3,8	21,7	16,7	17	10,4

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Objectius de les actuacions de la Subdirecció
General d'Educació Infantil i Primària

L'estudi constata que fins i tot en contextos similars com són Finlàndia i Noruega es dona una significativa diferència segons el grau de suport personalitzat que reben els alumnes i l'edat en què el reben. Aquesta constatació evita caure en la temptació de justificar la diferència de resultats amb una realitat social, econòmica i cultural no equiparable a la nostra.

Mentre que Noruega dona suport només a un 7,6% del l'alumnat en algun moment de la seva escolarització i el prioritza als últims anys de l'escolaritat (Vislie 2003), Finlàndia ho fa en un 30% en els primers anys d'escola del nen o la nena (Takala i Hausstätter 2012), i obté molt millors resultats a les proves PISA.

Un altre estudi interessant és l'informe McKinsey i Company de 2007, *How the world's most improved school systems keep getting better*. Aquest informe, que analitza els sistemes amb millors resultats segons l'OCDE, destaca, també, que els sistemes educatius amb bons resultats dediquen part dels recursos a donar suport personalitzat a aquells

alumnes que presenten necessitats en el moment en què es detecten, sense deixar que el problema s'accentui.

Hi ha estudis internacionals que evidencien que els millors resultats obtinguts en competència lectora en l'estudi PISA es donen en aquells països que donen suport personalitzat a l'alumnat en el moment que s'identifiquen les dificultats d'aprenentatge

McKinsey i Company apunten que *"els sistemes d'excel·lència intervenen a nivell de cada alumne i desenvolupen dins de les escoles processos i estructures capaces d'identificar quan un estudiant està començant a endarrerir-se, intervenint per millorar el rendiment en l'aprenentatge del nen."* (McKinsey i Company 2007, 57).

Afirmen també que *"els millors sistemes posen els processos de seguiment i intervenció a càrrec de les mateixes escoles, que són les que estan en millor posició per identificar els alumnes que necessiten suport i oferir-los aquest suport de manera contínua."* (McKinsey i Company 2007, 59).

I conclouen que *"els millors sistemes desenvolupen aquests processos dins les escoles i avaluen permanentment el rendiment dels alumnes, intervenint per ajudar els estudiants i impedir que s'endarrereixin."* (McKinsey i Company 2007, 69)

És en aquest marc de reflexió sobre la necessitat d'abordar el problema des de les primeres etapes educatives que es defineix el Suport Escolar Personalitzat.

ACTUACIONS

Des de la DGEIP es van publicar orientacions adreçades a les escoles per a l'organització de la implementació del Suport Escolar Personalitzat a tots els centres ordinaris que no mantenen l'ampliació horària. L'ampliació horària per a tot l'alumnat només s'ha contemplat en centres situats en contextos socioeconòmics desfavorits i en aquelles escoles rurals que ho van decidir, amb la intenció de garantir als seus alumnes un entorn d'aprenentatge adient que afavorís la igualtat d'oportunitats.

Les orientacions que la DGEIP va posar a l'abast de les escoles recollien els elements característics del suport:

1. Pedagògic, adreçat a donar l'atenció que necessita l'alumnat en el moment que es de-

tecta, focalitzant l'atenció i la intervenció en aquells aspectes del seu aprenentatge que no s'hagin consolidat en el moment que corresponia.

2. Preventiu, davant de possibles dificultats d'aprenentatge que, de no ser ateses, podrien cronificar-se i esdevenir permanents i provocar conseqüències greus per al procés d'aprenentatge de l'alumne en etapes superiors.

3. Temporal, perquè es considera que els alumnes rebran el suport escolar personalitzat durant el període de temps necessari per superar la dificultat presentada, ja que en cas contrari estariem davant d'una dificultat més greu que necessitaria un altre tipus d'atenció.

El suport escolar personalitzat era concebut com una eina més de les que les escoles utilitzen per a l'atenció a la diversitat, a partir del treball col·laboratiu de l'equip docent que intervé en l'acció educativa de l'alumne.

En aquest marc, les orientacions per a la implementació de la mesura a l'escola anaven adreçades a:

- La detecció, per determinar quin alumne és susceptible de rebre el SEP a partir de les dades de què disposa l'equip docent i quina és la necessitat que presenta, per tal de fer la previsió de l'atenció que rebrà i posar al seu abast les eines suficients per aconseguir l'objectiu proposat.
- Les activitats que l'equip docent ha de concretar, dissenyant estratègies i activitats que haurà de fer l'alumne durant el temps en què rebrà el SEP.
- El professorat que farà la intervenció, atès que el SEP implica tot el professorat que intervé en l'acció educativa del nen o la nena, que haurà de participar en la detecció, el disseny i l'avaluació de la mesura.
- La finalització, ja que serà l'equip docent qui determini el moment en què l'alumne ha de deixar de rebre el suport perquè ja ha assolit els objectius proposats en la detecció.
- L'objecte, per focalitzar l'atenció en aquelles capacitats i habilitats que afavoreixin tots els aprenentatges, la competència comunicativa com a pilar fonamental, l'assoliment del procés de lectura i escriptura i l'assoliment d'habilitats matemàtiques.

Les
característiques
essencials del SEP són
el caràcter pedagògic,
preventiu i
temporal

- Els destinataris, que seran prioritàriament l'alumnat dels darrers cursos d'educació infantil i del cicle inicial d'educació primària, per a l'adquisició del procés de lectura i escriptura; l'alumnat de sisè d'educació primària per fer el canvi d'etapa educativa en les millors condicions; sense oblidar els alumnes que, tot i que no es poden definir altes capacitats abans dels 12 anys, mostren tenir talent en els aprenentatges, promovent així l'excel·lència educativa.
- L'organització, que sota la responsabilitat de la direcció del centre ha de vetllar per garantir que la incorporació del suport escolar personalitzat, com a estratègia per oferir a tot l'alumnat totes les oportunitats, esdevingui un canvi en la cultura i l'organització del centre. Es proposen dues modalitats:
  - *Dins l'horari lectiu*, amb la intervenció del mestre a l'aula on l'alumne està desenvolupant la seva acció educativa o en petits grups. Aquesta modalitat es veu més adient per als alumnes més petits.
  - *Amb l'ampliació de l'horari* de l'alumne alguns dies a la setmana segons les seves necessitats. Aquesta modalitat permet a l'alumnat superar les dificultats i rebre el suport escolar personalitzat sense treure'l del temps curricular de cap àrea, de tal manera que no perd el desenvolupament de les activitats del grup-classe.

Cada escola determinarà el nombre d'hores que dedicarà a cada modalitat segons les característiques i necessitats del seu alumnat.

- Les famílies que, a través de la carta de compromís educatiu, han de rebre la informació de quines són les estratègies pedagògiques que l'escola adopta per donar l'atenció que el seu fill o la seva filla necessiten per superar les dificultats que presenten, quines són aquestes dificultats, quin tractament es farà, quina és la previsió i el seguiment que des de l'equip docent es fa. L'objectiu és aconseguir la implicació i coresponsabilització de les famílies en l'èxit educatiu del fill o filla.
- El seguiment i avaluació a través de la planificació d'actuacions al llarg del curs en els plans de treball dels equips docents, per tal de valorar l'eficàcia del SEP sobre el progrés de l'alumnat. Aquest seguiment s'entén com un element més del procés d'avaluació contínua de l'alumne per tal de veure l'adequació de l'activitat prevista, la millora observada i, si escau, determinar els mecanismes d'adequació d'acord amb el progrés observat, a definició dels indicadors d'avaluació d'acord amb els indicadors de progrés del projecte educatiu de centre i del projecte de direcció i l'avaluació interna del centre que contemplarà els mecanismes per fer el seguiment de la mesura, tant dels criteris

Hi ha dues modalitats de SEP: una aplicada de manera individual o en petits grups dins de l'horari lectiu i una altra aplicada de manera individual fora de l'horari lectiu

definites en el moment inicial com dels resultats obtinguts de tal manera que permeti la seva revisió i adequació de cara a assegurar l'eficàcia i l'eficiència de la seva aplicació.

La Inspecció d'Educació i els professionals dels EAP donaran suport a la direcció del centre per a la implementació i avaluació de l'organització i efectivitat del SEP.

En aquest sentit, també, la Inspecció d'Educació, en l'exercici de les seves funcions de supervisió i control, ha estat l'encarregada del seguiment de la implementació del SEP a totes les escoles de Catalunya, seguiment que ha consistit en dues actuacions al llarg del curs:

- Setembre i octubre de 2011: supervisió i assessorament a les direccions en la planificació del SEP, determinació de l'alumnat que l'ha de seguir i les activitats en horari lectiu i no lectiu, per tal d'assegurar el compliment de les orientacions de la DGEIP.
- De finals de novembre de 2011 a finals de gener de 2012: supervisió i assessorament als equips directius sobre els aspectes més qualitius.

Des del Servei d'Ordenació Curricular de la DGEIP s'ha creat un espai web per posar a l'abast dels centres un banc de recursos amb eines i materials fruit de la recerca, el treball d'elaboració propi i la col·laboració amb altres serveis i unitats del Departament d'Ensenyament:

- Servei d'Innovació i Formació de la DGEIP: treball amb els CESIRE, "Creamat", per al banc documental de matemàtiques i "Cirel" per al banc documental de llengües.
- Servei d'Atenció a la Diversitat i la Inclusió de la DGEIP: protocols de detecció i orientacions en línies metodològiques per a l'atenció a l'alumnat que manifesta necessitats personalitzades, destinats als EAP.

El contingut del banc de recursos a disposició dels centres a través del web, que ha rebut més de 60.528 visites de gener a març i més de 63.176 descàrregues de materials, és de 59 documents, 50 enllaços i 45 activitats que contenen informació general, orientacions de treball a l'aula, activitats de lectura i escriptura, de matemàtiques, d'hàbits de treball, per a alumnes d'altres capacitats i normativa relacionada amb el SEP.

En tres mesos, el banc de recursos posat a disposició dels centres a través del web ha rebut més de 63.000 descàrregues de material

VALORACIÓ

Amb la voluntat de retre comptes de la mesura proposada a les escoles, la DGEIP fa una primera valoració després del primer any d'aplicació del SEP a partir de la informació proporcionada per diverses fonts:

- SAGA: recollida de dades de 869 escoles (un 68% de les 1.277 escoles) amb data de juny de 2012, amb relació a:
  - Nombre d'alumnes que reben el SEP per etapes i nivells
  - Nombre d'alumnes per àmbit i nivell
- Informe de la Inspecció d'Educació, elaborat i lliurat el mes maig de 2012, sobre la implantació del SEP en determinades escoles d'educació infantil i primària on es recullen:
  - Actuacions de la Inspecció
  - Dades resultants de la supervisió:
    - Dedicació d'hores setmanal al SEP
    - Participació dels mestres en la realització del SEP
    - Determinació de l'alumnat que ha de rebre el SEP
    - Competències que són objecte d'atenció prioritària
    - Planificació dels objectius i l'avaluació
- Informe del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu sobre l'avaluació de les competències bàsiques de l'alumnat de sisè curs de l'educació primària presentat en roda de premsa el dia 14 de juny de 2012.
- Valoracions aportades per iniciativa pròpia des del territori en col·laboració de les escoles i la Inspecció d'Educació sobre:
  - La informació facilitada pel Departament d'Ensenyament als centres.
  - Les informacions facilitades des de les escoles a les famílies i a l'alumnat en la implementació del SEP.
  - Els criteris establerts dins del centre:
    - Assignació de mestres
    - Selecció de l'alumnat per ser atès
    - Marc i model horari establert pel centre
    - Recursos didàctics utilitzats
  - Resultats d'aprenentatge de l'alumnat.

– Satisfacció de l'alumnat, els docents i les famílies.

- Valoracions recollides en sessions de la Comissió Permanent i del Plenari de la Junta Central de Directors d'Educació Primària.

A partir de les dades recollides, podem fer una primera valoració més quantitativa, on destaca que:

- Durant el curs 2011-2012, han rebut suport escolar personalitzat el 26% dels alumnes d'educació infantil i el 48% dels alumnes d'educació primària. Prioritàriament l'han rebut els alumnes de cicle inicial, P4 i P5 i de sisè, i és en aquest darrer curs on les escoles han destinat més recursos.
- Els àmbits d'aprenentatge treballats han estat en un 42% l'adquisició del procés de lectura i escriptura, en un 34% l'assoliment d'habilitats matemàtiques, en un 14% l'adquisició de l'hàbit de treball, organització i estudi, en un 8% altres aprenentatges i en un 2% programes d'enriquiment curricular per a alumnes amb altes capacitats.
- Hi han estat implicats més de 5.500 mestres, que són més de la meitat del professorat en el 49,7% dels centres i d'entre un quart i la meitat dels mestres en el 35,8% de les escoles.
- La mitjana d'hores setmanals destinades al SEP ha estat de 32,8 hores.
- En un 49,6% dels centres la detecció ha anat a càrrec del tutor, amb informacions complementàries d'altres mestres i proves, mentre que en un 26,6% de les escoles ha anat només a càrrec del tutor.
- Les competències objecte d'atenció prioritària (per ordre) han estat a l'educació infantil la comprensió i expressió orals i a l'educació primària la comprensió lectora, l'expressió escrita, la matemàtica, la comprensió i expressió oral i les llengües estrangeres.
- El 95,5% dels centres han definit objectius concrets i explícits de millora i el 80,4% dels centres han establert indicadors de referència per mesurar l'assoliment d'objectius definits per als alumnes atesos a final de curs.
- Tot i que l'impacte de l'actuació caldrà avaluar-lo a mitjà termini, a hores d'ara i a partir del resultat de les proves de sisè d'educació primària de 2012, s'observa una reducció de la taxa d'alumnat amb nivell baix en les àrees instrumentals, al qual va adreçat prioritàriament el SEP.

En concret, als centres públics, aquesta reducció en la franja baixa de resultats és de 7,4 punts en llengua catalana, de 4,1 punts en llengua castellana i de 0,5 punts en matemàtiques.

Una altra valoració significativa és la que podem fer a partir de les aportacions que, per iniciativa pròpia o en grups de discussió, han fet diversos col·lectius implicats en la implementació del SEP i que afecten aspectes més qualitius:

- La majoria dels centres ha optat perquè siguin els mestres que imparteixen les matèries instrumentals els responsables de donar el SEP al llarg de tot el curs, coordinant-se amb els altres docents amb les reunions de cicle i d'avaluació.
- La detecció s'ha fet preferentment a partir de l'avaluació inicial, del traspàs d'informació entre mestres de nivell i de les actes d'avaluació. S'ha revisat, al llarg del curs, la durada del suport prevista en aquesta detecció en funció de l'evolució dels alumnes.
- És molt estesa la modalitat d'ampliació horària, que s'aplica en franges de mitja hora, tres dies a la setmana.
- S'han valorat molt positivament els recursos posats a l'abast dels centres al web del SEP des de la DGEIP, tot i que s'han creat dossiers de treball i fonts de recursos propis, amb una elevada utilització dels recursos TIC.
- Les escoles han dissenyat i establert instruments diversos per avaluar els avenços i constatar els aprenentatges aconseguits, incorporant-los a l'avaluació de l'alumnat com un element més.
- La informació a les famílies, de manera generalitzada, s'ha fet a les reunions d'inici de curs —on s'ha explicat què és el SEP— i en una entrevista individual amb les famílies dels alumnes que han rebut el suport.
- Les escoles manifesten que les percepcions recollides són molt satisfactòries. En alguns casos, el SEP ha servit per donar seguretat a determinats alumnes a l'hora de participar a l'aula i es considera que ha estat un element de motivació per a l'aprenentatge en possibilitar-los seguir l'activitat del grup-classe amb normalitat un cop superada la dificultat. Es valora molt positivament el SEP aplicat a l'alumnat d'altres capacitats.
- Tot i la novetat que va representar el SEP a les escoles, s'ha valorat molt la necessitat

Durant el curs 2011-2012, han rebut el SEP el 26% dels alumnes d'educació infantil i el 48% dels d'educació primària. Hi han estat implicats més de 5.500 mestres

de consolidar-lo com a pràctica educativa per a la millora de resultats educatius.

- Es posa de manifest la necessitat de crear xarxes de centres on poder intercanviar pràctiques que serveixin per a l'enriquiment mutu.

Les percepcions de les escoles sobre la viabilitat del SEP són molt satisfactòries. És molt estesa la modalitat d'ampliació horària, que s'aplica en franges de mitja hora, tres dies a la setmana

CONCLUSIONS

El SEP ha estat implementat a les 1.277 escoles públiques d'educació infantil i primària seguint, majoritàriament, les orientacions donades des de la DGEIP el juny de 2011.

Es constata uniformitat en els àmbits d'aprenentatge als quals es dedica el recurs, en què es prioritza la competència comunicativa. També n'hi ha en la franja d'alumnes atesos, ja que es focalitza l'atenció en els alumnes de sisè d'educació primària i de cicle inicial, atès el caràcter preventiu de la mesura, que pretén consolidar el procés d'aprenentatge de la lectura i l'escriptura i facilitar el pas a l'educació secundària obligatòria.

La selecció de l'alumnat ha estat feta a través de diversos processos de detecció efectuats pels equips docents, majoritàriament a partir de mecanismes propis d'avaluació.

Ha estat molt valorat i utilitzat el material de suport que la DGEIP ha posat a l'abast dels centres a través del web creat amb aquesta finalitat.

Es constata uniformitat en els àmbits d'aprenentatge als quals es dedica el recurs, en què es prioritza la competència comunicativa

Cal millorar que les escoles facilitin la informació a través del SAGA per tal de poder comptar amb la totalitat de les dades.

No hi ha informació relativa a la durada de l'atenció a l'alumnat i a la seva adequació a la previsió feta en el moment de la detecció de les necessitats.

Es constaten indicis de nous plantejaments metodològics en l'atenció a les necessitats educatives de tot l'alumnat, tot i que cal avançar en aquest sentit i consolidar el SEP com una estratègia integrada en la cultura dels centres a partir de l'impacte en els resultats educatius que s'han d'observar a mitjà termini.

Tot i l'alt grau de satisfacció que es percep, és necessària l'avaluació quantitativa i qualitativa de la consolidació del SEP en els centres. En aquest sentit, es tenen dades quantitatives, però caldrà un disseny avaluatiu de caràcter qualitatiu.

L'eficàcia de la mesura s'haurà de plantejar amb l'avaluació de l'impacte en els resultats d'aprenentatge dels alumnes i dels processos que es donen a les escoles, segons els objectius plantejats.

Es constata que és necessària l'avaluació quantitativa i qualitativa de la consolidació del SEP en els centres

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

BLOMERT, L. (2009). *Cognitive and Educational Profiling of Reading & Reading Support within the EU Final Report PROREAD: Explaining low literacy levels by profiling poor readers and their support*; project nr. 2006-2798/001-001 SO2 610BGE. E.U.; D.G. Education and Culture: Research Program SOCRATES Action 6.1.2 i 6.2.

ISE, E. i SCHULTE-KÖRNE, G. (2010). "Spelling deficits in dyslexia: evaluation of an orthographic spelling training", *Annals of Dyslexia*, 60, n. 1, p. 18-39.

TAKALA, M. i HAUSSTÄTTER, R.S. (2012). "Effects of History and Culture on Attitudes toward Special Education: A Comparison of Finland and Norway," *ISRN Education*, vol. 2012, Article ID 161039, 7 p. doi:10.5402/2012/161039. <http://www.isrn.com/journals/education/2012/161039/>

VISLIE, L. (2003). "From integration to inclusion: focusing global trends and changes in the western European societies", *European Journal of Special Needs Education*, 18, n. 1, p. 17-35. <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0885625082000042294>

MCKINSEY i COMPANY (2007). *How the world's most improved school systems keep getting better*. Londres.